

Беларускі
ПЭН
Цэнтр

Культурны супраціў у Беларусі

ВЫПУСК 10 (23)

16 сакавіка 2021

Ёсць вершы, якія не губляюць актуальнасці, навіны, якія разбіваюць сэрца, і разуменне таго, што мы мусім рухацца наперад, каб вершы пра нашу барацьбу за волю засталіся ў мінулым, а нашыя сэрцы маглі напайняцца радасцю.

1. ЗАТРЫМАННІ, ПРЫСУДЫ, ПЕРАСЛЕД
2. ЦІСК, ЗВАЛЬНЕННІ, ЗАБАРОНЫ
3. СІМВОЛІКА
4. ТВОРЧЫ СУПРАЦІЎ
5. ГАЛАСЫ АСОБАЎ
6. МІЖНАРОДНАЯ САЛІДАРНАСЦЬ
7. ЕЎРАБАЧАННЕ

ЯК ДАПАМАГЧЫ ДЗЕЯЧАМ І ДЗЯЯЧКАМ КУЛЬТУРЫ

падтрымайце кампанію [Save Our Songs](#)

1. ЗАТРЫМАННІ, ПРЫСУДЫ, ПЕРАСЛЕД

Максім Знак, адвакат, паэт і музыка, сябра штаба Віктара Бабарыкі, палітзняволены, затрыманы 9 верасня, застаецца за кратамі да 9 траўня. Яго абвінавачваюць па Арт. 361 ч. 3 Крымінальнага Кодэкса РБ (заклік да дзеянняў супраць нацыянальнай бяспекі), Арт 357 ч. 1 (змова з мэтай захопу ўлады) і Арт. 361 ч. 1 (стварэнне экстрэмісцкага фарміравання альбо кіраванне ім).

Сяргею Ціханоўскаму прад'явілі канчатковае абвінавачванне па чатырох артыкулах:

- ч. 1 арт. 293 (арганізацыя масавых беспарадкаў);
- ч. 3 арт. 130 (распальванне сацыяльнай варожасці);
- ч. 2 арт. 191 (перашкода працы ЦВК);
- ч. 1 арт. 342 (арганізацыя дзеянняў, якія груба парушаюць грамадскі парадак).

Санкцыя найбольш цяжкага артыкула прадугледжвае пакаранне ў выглядзе пазбаўлення волі тэрмінам да 15 гадоў.

Анастасія Перавошчыкава, якая знаходзіцца ў зняволенні з канца студзеня 2021 (яе судзілі 7 разоў запар, кожны раз на 15 сутак – разам гэта 105 сутак), прызнаная палітзняволенай.

Ігар Банцар, музыка, актывіст трымае «сухую» галадоўку з 3 сакавіка.

12 сакавіка адбылося чарговае паседжанне па яго справе, ён прасіў у судзе змяніць яму меру стрымання і выпусціць з-пад варты, аднак суддзя не задаволіў ягонага хадайніцтва. Наступнае паседжанне па яго справе прызначылі на 18 сакавіка, патэнцыйна 16-ы дзень галадоўкі.

Фота: svaboda.org

28 лютага

Польскі консул у Берасці **Ежы Цімафеюк** узяў удзел у імпрэзе, прысвечанай Дню «выклятых жаўнераў». Удзелам у гэтай імпрэзе Ежы Цімафеюк нібыта парушыў Венскую канвенцыю пра консульскія зносіны.

9 сакавіка

У сувязі з гэтым часовага паверанага ў справах Польшчы **Марціна Вайцяхоўскага** выклікалі ў МЗС Беларусі.

10 сакавіка

У адказ Польшча абвясціла дыпламата з Амбасады Беларусі ў Варшаве персонай нон грата.

10 сакавіка

Пракуратура Брэста ўзбудзіла крымінальную справу «па факце гераізацыі ваенных злачынцаў».

11 сакавіка

МЗС Беларусі паведаміў Вайцяхоўскаму аб немэтазгоднасці прысутнасці на тэрыторыі краіны яшчэ двух польскіх дыпламатаў – кіраўніка і консула Генеральнага консульства Польшчы ў Гродна.

12 сакавіка

Ганна Панішава, дырэктарка «Польскай школы», была затрыманая, калі вярнулася ў Беларусь з рабочага візіту ў Польшчу.

12 сакавіка

МЗС Польшчы паведаміла пра высылку двух беларускіх консулаў – з Варшавы і Беластоку.

14 сакавіка
на святкаванні **Масленіцы** ў Мінску
былі затрыманыя некалькі чалавек.

Igar Losik, журналіст, блогер,
палітзняволены, абвясціў аб пачатку
«сухой» галадоўкі 11 сакавіка.

Наталля Хершэ, мастачка,
палітзняволеная, якая галадала з 22
лютага, 12 сакавіка спыніла галадоўку.

Лізавета Ганчарова, мастачка,
затрыманая 13 сакавіка разам з татам.
15 сакавіка ім прысудзілі 15 сутак
адміністрацыйнага арышту.

У Брэсце 15 сакавіка
яшчэ **дзесяць чалавек асудзілі** па
«справе карагодаў». Ім прызначылі
пакаранне ад 1,5 года хатняй хіміі
да 1 года і 8 месяцаў калоніі.
Журналістаў не пусцілі на
абвясчэнне прысуду.

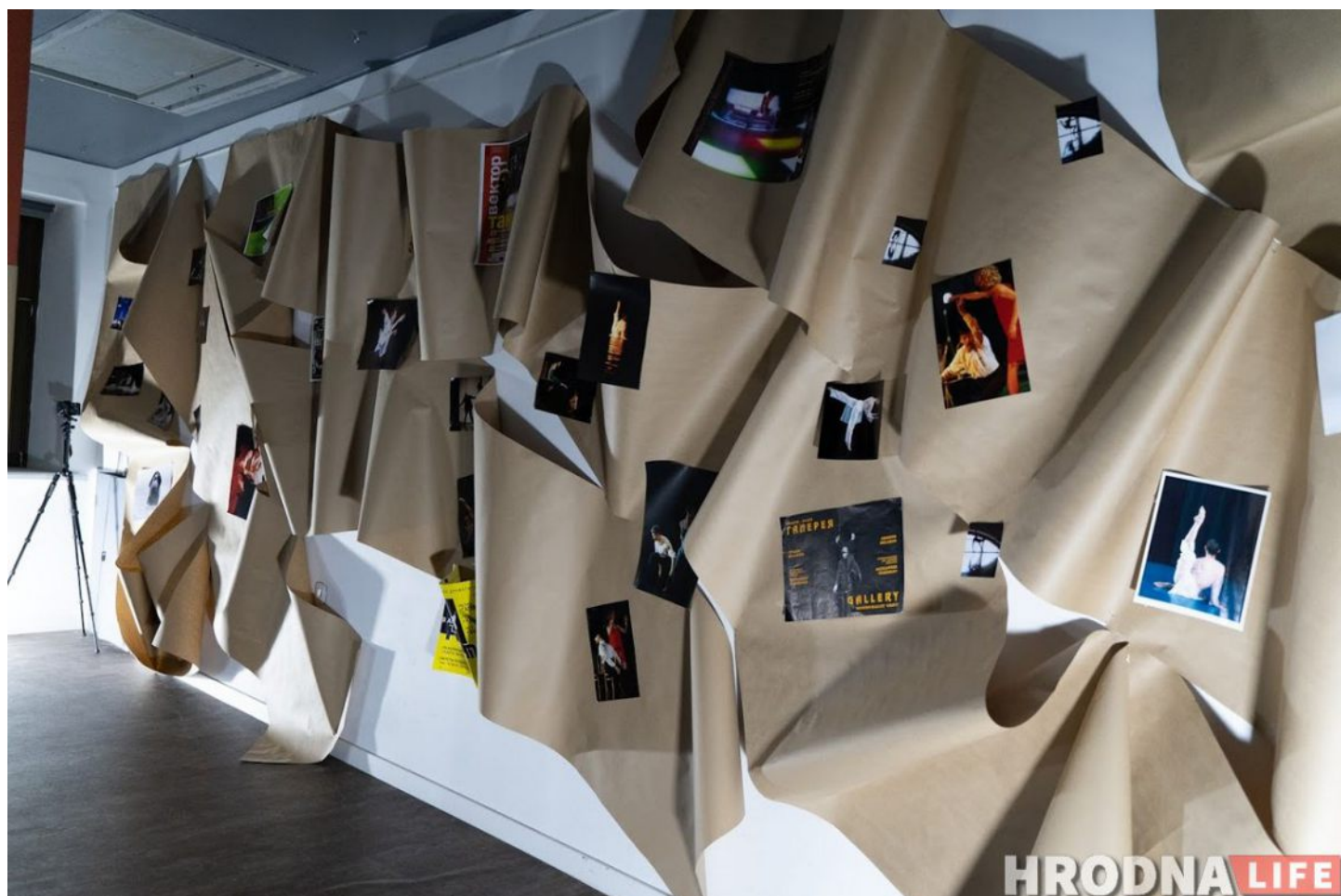

2. ЦІСК, ЗВАЛЬНЕННІ, ЗАБАРОНЫ

Аляксандра Памідорава,
музыку, шоўмэна
і радыёвядоўцу,
10 сакавіка выклікалі
па тэлефоне
на допыт у Дэпартамент
фінансавых раследаванняў.
Ён запатрабаваў,
каб даслалі позову.

Выставу «Танцтэатр у тэатры» балетмайстаркі Гродзенскага драмтэатра **Вікторыі Бальцар,** якая ўдзельнічала ў праектах, што ладзяцца на адзінай незалежнай культурніцкай пляцоўцы Гродна «Цэнтр гарадскога жыцця», забаранілі праводзіць у памяшканні тэатра. Таксама з Вікторыяй не працягваюць кантракт.

3. СІМВОЛІКА

Барацьба сістэмы з усім, што звязана з бел-чырвона-белымі колерамі, набывае ўсё больш абсурдных форм.
Суды не спыняюць працу нават на выходных:
у нядзелю 7 сакавіка **Аляксандра Даніліна**, якога затрымалі ў ноч з 6 на 7 студзеня, калі ён вешаў стужачкі ў Бараўлянах, суд пакараў 15 суткамі адміністрацыйнага арышту.
У нядзелю закрытыя судовыя паседжанні прайшлі мінімум у трох судах, на суткі адправілі як мінімум чатырох чалавек.

Фота: mff.by

Павел Севярынец папрасіў **мітрапаліта Веняміна** заступіцца за бел-чырвона-белы сцяг.

4. ТВОРЧЫ СУПРАЦІЎ

Вольны хор выканаў гімн «Мы выйдзем шчыльнымі радамі», адзін з сімвалаў БНР, які сёння набыў новую актуальнасць.

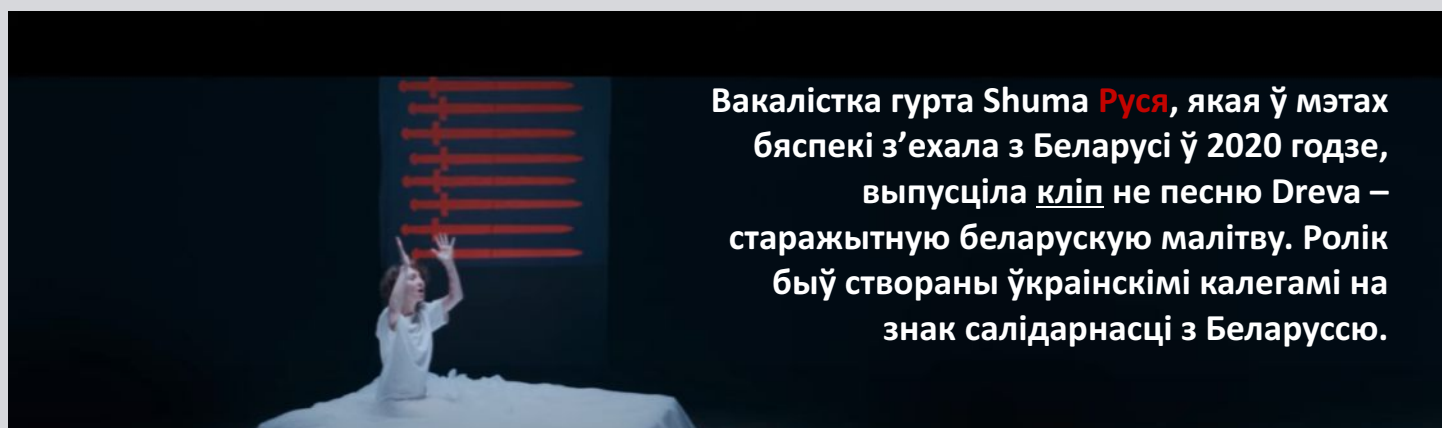

«Словы мацней»:
музыка і фронтмэн гурта Gods Tower
Лэслі Нائف чытае верш
Вацлава Ластоўскага
«Чала я не хіліў прад сілай».

LIVE Маргарыты Ляўчук і Андрэя Павука
ў рамках фестывалю **Артысты Перамогі** прайшоў
13 сакавіка ў падтрымку беларускіх творцаў, якія
пацярпелі за сваю грамадзянскую пазіцыю.
Маргарыта Ляўчук стала яскравым сімвалам
пратэсту-2020. З-за сваёй актыўнай пазіцыі
вымушана была пакінуць Беларусь.

Андрэй Павук – грамадскі актывіст, неаднаразова з надуманых падставаў прыцягваўся
ўладамі да адміністрацыйнай адказнасці. Восенню 2020 ён разам з сям'ёй не змог
вярнуцца ў Беларусь праз пераслед.

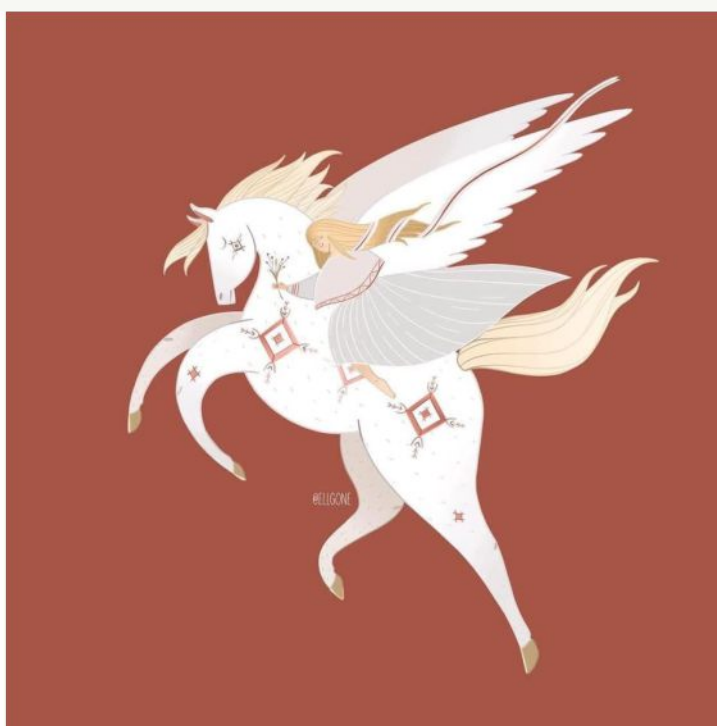
Вакалістка гурта Shuma **Руся**, якая ў мэтах
бяспекі з'ехала з Беларусі ў 2020 годзе,
выпусціла кліп на песню Dreva –
старажытную беларускую малітву. Ролік
быў створаны ўкраінскімі калегамі на
знак салідарнасці з Беларуссю.

Неабыякавыя гарадзенцы выпусцілі
серыю паштовак з выявамі палітвязняў,
што ўтрымліваюцца ў турме №1 Гародні.

Ілюстрацыі **Лізаветы Ганчаровай**

БУДЗЬМА РАЗАМ, І УСЁ БУДЗЕ ФАЙНА

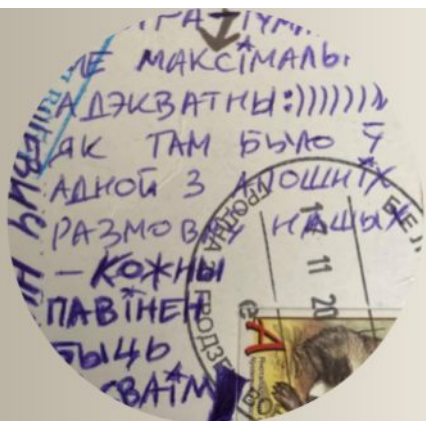
5. ГАЛАСЫ АСОБАЎ

Генадзь Гаранскі, акцёр мінскага Тэатра юнага гледача, пра тое, як выжываюць акцёры тэатра і што змянілася ў тэатры за апошні час.

«ТЮГ цяпер выйшаў на новы ўзровень у плане працы. Уладзімір Савіцкі падтрымлівае ініцыятыву рэжысёраў, пагаджаецца на эксперыменты з матэрыялам. Светлавікі падыходзяць да акцёраў удакладніць кропкі іх выхадаў, каб больш дакладна ўстанавіць святло. Гукавікі перапытваюць у рэжысёра, адкуль лепш музыку пусціць: з парталаў, на сцэне, з сураундаў. А манцёршчыкі гатовыя не толькі дэкарацыі ўсталяваць, але забрацца на каласнікі, каб дапамагчы выканаць неабходны для мізансцэны трук. Адчуўшы, як цяперашнім гледачам неабходны тэатр, мы і напраўду сталі адзінай камандай».

Фота: tut.by

Ігар Банцар у лістах з няволі піша:
«Безумоўна, усе людзі розныя. Нават аднаяццавыя блізняты адрозніваюцца між сабой. Адзінае, што ўсіх нас яднае, – факт, што ўсе мы ёсць жывымі істотамі: з пачуццямі, думкамі, марамі, памкненнямі і г.д. Прыемна ведаць, што людзей добрай волі (такіх розных) у нашай краіне дастаткова».

Музыкі дуэту **VAL** **Лера Грыбусава** і **Улад Фрайман**, якія меліся прадстаўляць Беларусь на «Эўрабачанні», але былі выключаныя з удзелу за палітычную пазіцыю.

«Мы хацелі б прадстаўляць свабодную краіну і праспяваць песню пра падзеі ў Беларусі, пра тое, што нас цяпер хвалюе, што адбываецца вакол нас. Вы ж разумееце, што Белтэлерадыёкампанія ніколі б не дала нам права такім чынам сябе прадставіць».

Courtesy photo

6. МІЖНАРОДНАЯ САЛІДАРНАСЦЬ

Фатографка **Надзея Бужан** стала фіналісткай самага прэстыжнага конкурсу прафесійнай фатаграфіі ў свеце – World Press Photo. Здымак, на якім Вольга Севярынец з кветкамі чакае мужа пад Акрэсціна, трапіў у спіс найлепшых у намінацыі spot news (гарачыя навіны). Пераможцаў конкурсу абвясцяць 15 красавіка.

У Варшаве прайшоў монапiкет у падтрымку **Ігара Банцара**.

7. ЕЎРАБАЧАННЕ

EUROVISION SONG CONTEST

9 сакавіка стала вядома, што Беларусь на «**Еўрабачанні-2021**» прадставіць баранавіцкі гурт «Галасы 3Места», які ў сваіх песнях кпіць з пратэстоўцаў і іх лідараў.

Эксперты Eurovoix, аднаго з найбуйнейшых навінных сайтаў, якія асвятляюць конкурс Еўрабачанне, заявілі, што песня парушае правілы конкурса, таму што мае палітычныя падтэксты, і адмовіліся асвятляць удзел Беларусі ў конкурсе.

Еўрапейскі вяшчальны саюз праверыў песню на адпаведнасць правілам конкурсу і паведаміў Белтэлерадыёкампаніі, што ў тым выглядзе, у якім ёсць цяпер, яна не можа прадстаўляць Беларусь на «Еўрабачанні 2021».

- pen-centre.by
- pen-centre.by/en
- info@pen-centre.by
- [PENBelarus](https://t.me/PENBelarus)
- [pencentre](https://vk.com/pencentre)
- [pen_belarus](https://twitter.com/pen_belarus)
- [pencentre](https://facebook.com/pencentre)
- [pencentre_by](https://instagram.com/pencentre_by)
- [PEN Belarus](https://youtube.com/PENBelarus)

